

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐINH THỊ VÂN ANH

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY
CÁC MÔN KHOA HỌC CƠ BẢN Ở TRƯỜNG
CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP HOÁ CHẤT**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS TRẦN KIÊM

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tên tôi là: Đinh Thị Vân Anh, học viên cao học QLGD K20C.

Khóa học: 2012 - 2014

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên.

Tôi xin cam đoan: Luận văn này là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân, được thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS. TS Trần Kiểm.

Các số liệu có nguồn gốc rõ ràng tuân thủ đúng nguyên tắc và kết quả trình bày trong luận văn được thu thập trong quá trình nghiên cứu là trung thực, chưa từng được ai công bố trước đây.

Tôi xin chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, 12 tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Đinh Thị Vân Anh

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin được bày tỏ lòng kính trọng và sự biết ơn sâu sắc tới Phó giáo sư - Tiến sĩ Trần Kiểm đã tận tình hướng dẫn và động viên em trong quá trình thực hiện luận văn này.

Em xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, những người đã truyền thụ kiến thức, kinh nghiệm nghiên cứu cho em trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thiện luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm, giúp đỡ nhiệt tình của các đồng chí trong Ban giám hiệu, cán bộ quản lý, giảng viên trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất - Lâm Thao - Phú Thọ đã giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu luận văn.

Dù đã có nhiều cố gắng trong học tập và nghiên cứu để hoàn thành luận văn, song không thể tránh khỏi những hạn chế, tác giả kính mong nhận được sự góp ý, chỉ bảo của thầy, cô, các cán bộ nghiên cứu, các nhà quản lý giáo dục và các bạn đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Đinh Thị Vân Anh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC BẢNG, SỐ ĐỒ.....	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	6
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	6
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu đề tài	6
5. Giả thuyết khoa học.....	7
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	7
7. Phương pháp nghiên cứu	7
8. Cấu trúc luận văn.....	8
9. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài.....	8
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CÁC MÔN KHOA HỌC CƠ BẢN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG	9
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	9
1.2. Những khái niệm cơ bản có liên quan đến vấn đề nghiên cứu.....	10
1.2.1. Quản lý.....	10
1.2.2. Quản lý giáo dục.....	14
1.2.3. Quản lý nhà trường.....	16
1.2.4. Hoạt động giảng dạy ở trường Cao đẳng	16
1.2.5. Quản lý hoạt động giảng dạy.....	18
1.2.6. Quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường cao đẳng.....	22
1.2.7. Quản lý chất lượng dạy học.....	23
1.3. Đặc điểm của giảng dạy và quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng.....	26

1.3.1. Đặc điểm của sinh viên trường Cao đẳng	26
1.3.2. Đặc điểm hoạt động giảng dạy của giảng viên.....	27
1.3.3. Những yêu cầu cơ bản về hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng	28
1.3.4. Đặc điểm của quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường cao đẳng.....	29
1.3.5. Những yêu cầu cơ bản về quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng.....	31
1.3.6. Mối liên hệ giữa trường khoa khoa học cơ bản với Hiệu trưởng trong quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên.....	34
1.4. Những nội dung quản lý hoạt động giảng dạy của trường khoa khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng	35
1.4.1. Quản lý thực hiện chương trình, nội dung giảng dạy.....	35
1.4.2. Quản lý đổi mới phương pháp giảng dạy	36
1.4.3. Quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn.....	36
1.4.4. Quản lý sử dụng cơ sở vật chất trong giảng dạy	37
1.4.5. Quản lý công tác kiểm tra - đánh giá chất lượng giảng dạy.....	37
1.4.6. Quản lý việc bồi dưỡng giảng viên	38
1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên.....	38
1.5.1. Những yếu tố chủ quan.....	38
1.5.2. Những yếu tố khách quan.....	40
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	41
Chương 2: THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CÁC MÔN KHOA HỌC CƠ BẢN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP HÓA CHẤT.....	42
2.1. Khái quát tình hình xây dựng và phát triển trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất.....	42
2.1.1. Chức năng, nhiệm vụ của trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất ...	42
2.1.2. Bộ máy tổ chức của trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất	43

2.1.3. Qui mô đào tạo của trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất.....	44
2.1.4. Trình độ đội ngũ giảng viên của trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất.....	44
2.1.5. Cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học của trường cao đẳng Công nghiệp Hóa chất.....	45
2.2. Thực trạng hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất.....	46
2.2.1. Mục tiêu giảng dạy.....	46
2.2.2. Chương trình nội dung giảng dạy.....	47
2.2.3. Thực trạng đổi mới phương pháp dạy học.....	52
2.2.4. Thực trạng học tập của sinh viên.....	55
2.2.5. Thực trạng công tác kiểm tra đánh giá chất lượng giảng dạy.....	56
2.2.6. Thực trạng chất lượng giảng dạy.....	57
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất.....	59
2.3.1. Quản lý thực hiện chương trình, nội dung giảng dạy.....	59
2.3.2. Quản lý đổi mới phương pháp giảng dạy.....	61
2.3.3. Quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn.....	62
2.3.4. Quản lý cơ sở vật chất - thiết bị giảng dạy.....	63
2.3.5. Quản lý kiểm tra - đánh giá chất lượng giảng dạy.....	65
2.3.6. Quản lý việc bồi dưỡng giảng viên.....	67
2.4. Đánh giá thực trạng quản lý hoạt động giảng dạy các môn KHCB ở trường CĐCN Hóa chất.....	70
2.4.1. Những thành công và những tồn tại.....	70
2.4.2. Nguyên nhân.....	72
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	74
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CÁC MÔN KHOA HỌC CƠ BẢN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP HÓA CHẤT.....	75

3.1. Định hướng việc xây dựng biện pháp quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất ..	75
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất	77
3.2.1. Quản lý, bồi dưỡng nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn cho đội ngũ cán bộ, giảng viên	77
3.2.2. Quản lý thực hiện, phát triển nội dung chương trình giảng dạy	80
3.2.3. Tổ chức đổi mới phương pháp giảng dạy.....	83
3.2.4. Quản lý học tập của sinh viên.....	85
3.2.5. Tổ chức đổi mới công tác kiểm tra - đánh giá chất lượng giảng dạy	88
3.2.6. Quản lý việc xây dựng, sử dụng và bảo quản cơ sở vật chất thiết bị giảng dạy	90
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp quản lý hoạt động giảng dạy các môn khoa học cơ bản ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hóa chất	93
3.4. Khảo nghiệm sự cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động giảng dạy đã đề xuất.....	94
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	97
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	98
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	

DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ

Bảng 2.1. Chương trình khung cao đẳng các môn khoa học cơ bản	48
Bảng 2.2. Kết quả trưng cầu ý kiến sinh viên về giảng dạy của GV	53
Bảng 2.3. Kết quả tổng kết các môn khoa học cơ bản	58
Bảng 2.4. Cơ sở vật chất - thiết bị của khoa khoa học cơ bản	64
Bảng 2.5. Kết quả điều tra ý kiến của cán bộ giảng viên và sinh viên về công tác kiểm tra, đánh giá và thi.....	66
Bảng 2.6. Tổng hợp đánh giá của cán bộ giảng viên về công tác quản lý hoạt động giảng dạy học các môn KHCB.....	70
Bảng 3.1: Kết quả khảo nghiệm về mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	95
Sơ đồ 1: Sơ đồ về quản lý.....	12
Sơ đồ 2: Sơ đồ dạy học sư phạm tương tác	17

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Đất nước ta đang ở thế kỷ XXI, thế kỷ mà nền khoa học công nghệ đang có những bước phát triển vượt bậc. Cả dân tộc đang bước ra biển lớn hội nhập nền kinh tế thế giới. Đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cao, gánh vác trọng trách công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước là một nhiệm vụ cấp bách của các nhà trường hiện nay.

Đội ngũ giáo viên là nguồn nhân lực đóng vai trò quyết định đến chất lượng giáo dục trong mỗi nhà trường. Lao động sư phạm của người giáo viên hết sức phức tạp, tinh tế và đầy khó khăn với một sứ mạng nặng nề là đào tạo thế hệ tương lai cho đất nước. Bàn về vị trí, vai trò của người thầy trong sự nghiệp giáo dục, cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng viết: “Thầy giáo là nhân vật trung tâm trong nhà trường, là người quyết định đào tạo nên con người mới xã hội chủ nghĩa”. Từ lâu, Đảng và nhà nước ta luôn nhận thức sâu sắc rằng: Giáo dục cùng với Khoa học công nghệ là nhân tố quyết định tăng trưởng kinh tế và phát triển xã hội. Sự phát triển đất nước ta trong thế kỷ XXI sẽ phụ thuộc lớn vào tiềm năng tri thức của dân tộc. Cho nên Việt Nam đã coi giáo dục và đào tạo có tầm quan trọng bậc nhất đưa đất nước trở thành nước phát triển sánh ngang các nước tiên tiến trong khu vực. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI đã đề ra mục tiêu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo nhằm: “Tạo chuyển biến căn bản, mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả giáo dục, đào tạo; đáp ứng ngày càng tốt hơn công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và nhu cầu học tập của nhân dân. Giáo dục con người Việt Nam phát triển toàn diện và phát huy tốt nhất tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân; yêu gia đình, yêu Tổ quốc, yêu đồng bào; sống tốt và làm việc hiệu quả. Xây dựng nền giáo dục mở, thực học, thực nghiệp, dạy tốt, học tốt, quản lý tốt; có cơ cấu và phương thức giáo dục hợp lý, gắn với xây dựng xã hội học tập;

bảo đảm các điều kiện nâng cao chất lượng; chuẩn hóa, hiện đại hóa, dân chủ hóa, xã hội hóa và hội nhập quốc tế hệ thống giáo dục và đào tạo; giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa và bản sắc dân tộc. Phấn đấu đến năm 2030, nền giáo dục Việt Nam đạt trình độ tiên tiến trong khu vực.” [49, 3].

Trước những yêu cầu mới của sự phát triển giáo dục và đào tạo trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá, đội ngũ giáo viên là lực lượng nòng cốt quyết định việc thực hiện thắng lợi mục tiêu của chiến lược giáo dục. Đây là lực lượng đông đảo trong đội ngũ cán bộ, công chức ngành giáo dục, có phẩm chất đạo đức tốt, quan điểm chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với sự nghiệp cách mạng, yêu ngành, yêu nghề, có trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Đội ngũ này đã đáp ứng được các yêu cầu phát triển giáo dục là “Nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài”. Tuy nhiên đứng trước những yêu cầu cần thiết phải củng cố về số lượng, nâng cao về chất lượng và hiệu quả để có thể đảm đương được sứ mệnh trong giai đoạn mới, đội ngũ giáo viên còn có những hạn chế, bất cập. Nghị quyết Đại hội Đảng khoá XI đã đánh giá: “chất lượng, hiệu quả giáo dục và đào tạo còn thấp so với yêu cầu, nhất là giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp. Hệ thống giáo dục và đào tạo thiếu liên thông giữa các trình độ và giữa các phương thức giáo dục, đào tạo; còn nặng lý thuyết, nhẹ thực hành. Đào tạo thiếu gắn kết với nghiên cứu khoa học, sản xuất, kinh doanh và nhu cầu của thị trường lao động; chưa chú trọng đúng mức việc giáo dục đạo đức, lối sống và kỹ năng làm việc. Phương pháp giáo dục, việc thi, kiểm tra và đánh giá kết quả còn lạc hậu, thiếu thực chất. Quản lý giáo dục và đào tạo còn nhiều yếu kém. Đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục bất cập về chất lượng, số lượng và cơ cấu; một bộ phận chưa theo kịp yêu cầu đổi mới và phát triển giáo dục, thiếu tâm huyết, thậm chí vi phạm đạo đức nghề nghiệp”. [49, 8].

Tình hình trên đòi hỏi phải tăng cường các biện pháp quản lý đội ngũ giáo viên một cách toàn diện. Vì: “Giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu,